

Total number of printed pages-8

1 (Sem-3/FYUGP) ECO41MN/(B)

2025

ECONOMICS

(Minor)

Paper : ECO4300104MN

(SET-B)

(Intermediate Economics)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) What is price line or budget line ?

মূল্য ৰেখা বা বাজেট ৰেখা কি?

(b) The income effect is the effect on the purchases of the consumer caused by changes in income with prices of goods remaining constant.

(Write true **or** false)

আয় বিপাক হৈছে সামগ্ৰীৰ মূল্য স্থিৰে থকা অৱস্থাত
আয়ৰ পৰিবৰ্তনৰ ফলত গ্ৰাহকৰ ক্ৰয়ৰ ওপৰত হোৱা
প্ৰভাৱ। (সঁচা নে মিছা লিখা)

(c) What does a 'L' shaped indifference curve indicate?

'L' আকৃতিৰ নিৰপেক্ষ ৰেখাই কি সূচায় ?

(d) When total product is maximum, marginal product is equal to _____

সেতিয়া মুঠ উৎপাদন সৰ্বোচ্চ হয়, প্ৰান্তিক উৎপাদন
_____ সমান হয়।

(e) Define the expansion path of a firm.

এটা প্ৰতিষ্ঠানৰ সম্প্ৰসাৰণ পথৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) In shut down point which one of the following points is correct?

(i) $MR = AC$

(ii) $MR = AVC$

(iii) $AR = AVC$

(iv) $AR = MC$

তলত দিয়া কোনটো বিন্দু তলা বন্ধ অৱস্থাৰ কাৰণে শুদ্ধ ?

(i) প্ৰান্তিক আয় = গড় ব্যয়

(ii) প্ৰান্তিক আয় = গড় পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়

(iii) গড় আয় = গড় পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়

(iv) গড় আয় = প্ৰান্তিক ব্যয়

(g) In Fisher's equation of exchange, $MV=PT$, what does the term 'V' indicate?

ফিচাৰৰ বিনিময় সমীকৰণ, $MV=PT$; 'V' বৰ্ণটোৱে কি
সূচায়?

(h) What is the fundamental basis of trade according to the Ricardian theory?

ৰিকাৰ্ডোৰ তত্ত্ব অনুসৰি বাণিজ্যৰ মৌলিক ভিত্তি কি?

2. Answer **any six** of the following questions :
2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো ছটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Giffen Paradox?

গিফেন বিৰোধাভাস কি?

(b) Explain why *two* indifference curves cannot intersect each other.

ছডাল নিৰপেক্ষ ৰেখাই কিয় কটাকটি কৰিব নোৱাৰে
ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) If a firm produces 15 units of a good, and its average fixed cost and average variable cost are Rs.10.00 and Rs.25.40 respectively, then what will be the total cost?

যদি কোনো প্রতিষ্ঠানে এটা সামগ্ৰীৰ 15 টা একক উৎপাদন কৰে আৰু তাৰ গড় স্থিৰ ব্যয় আৰু গড় পৰিবৰ্তনশীল ব্যয় যথাক্ৰমে 10.00 টকা আৰু 25.40 টকা হয়, তেন্তে মুঠ ব্যয় কিমান হ'ব?

- (d) Show the difference between increasing returns to scale and decreasing returns to scale.

ক্ৰম বৰ্ধমান মাত্ৰাৰ প্ৰতিদান আৰু ক্ৰমহাসমান মাত্ৰাৰ প্ৰতিদানৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

- (e) Why does a single price exist for a product in a perfectly competitive market structure?

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰ গাঁথনিত সামগ্ৰী এটাৰ একেই বজাৰ মূল্য কিয় থাকে?

- (f) What are the primary functions of money?

মুদ্ৰাৰ প্ৰাথমিক কাৰ্য্যসমূহ কি?

- (g) Define "Liquidity preference" in Keynesian terms.

কেইন্সৰ মত "অনুসৰি তাৰল্য প্ৰীতিৰ" সংজ্ঞা দিয়া।

- (h) How does Keynes' view of full employment differ from classical view?

সম্পূৰ্ণ নিয়োগৰ ওপৰত কেইন্সৰ দৃষ্টিভঙ্গী সংস্থাপিত দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক?

- (i) What are the factors responsible for demand pull inflation?

চাহিদা বৃদ্ধিজনিত মুদ্ৰাস্ফীতিৰ বাবে দায়ী কাৰকসমূহ কি কি?

- (j) What is free trade?

মুক্ত বাণিজ্য কি?

3. Answer **any four** of the following questions :
5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write the properties of isoquants.

সম উৎপাদন ৰেখাৰ ধৰ্মসমূহ লিখা।

- (b) How is the demand curve derived from the indifference curve? Explain with the help of a diagram.

নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ সহায়ত চাহিদা ৰেখা কেনেকৈ নিৰ্ণয় কৰিব পাৰি? চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Explain the concept of average fixed cost (AFC), average variable cost (AVC), average cost (AC) and marginal cost (MC).

গড় স্থিৰ ব্যয়, গড় পৰিবৰ্তনশীল ব্যয়, গড় ব্যয় আৰু প্ৰান্তিক ব্যয়ৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Describe how market price is determined for perishable and non-perishable goods.

নষ্ট হ'ব পৰা সামগ্ৰী আৰু নষ্ট নোহোৱা সামগ্ৰীৰ বজাৰ মূল্য কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয় বৰ্ণনা কৰা।

- (e) Under what conditions can a monopolist practice price discrimination?

কি কি পৰিস্থিতিত এজন একচেটিয়া বিক্ৰেতাৰ মূল্যৰ বৈষম্য অনুশীলন কৰিব পাৰে?

- (f) Discuss the effects of inflation on the production structure of an economy.

অৰ্থনীতিৰ উৎপাদন গাঁথনিৰ ওপৰত মুদ্রাস্ফীতিৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

- (g) Describe briefly the process of credit creation by commercial banks.

বাণিজ্যিক বেংকসমূহৰ দ্বাৰা ঋণ সৃষ্টি কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়াটো চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

- (h) Explain clearly the Say's Law of Market.
চে'ৰ বজাৰ বিধিটো স্পষ্টকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any two** of the following questions :
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Examine how a consumer reaches equilibrium in terms of indifference curve analysis. Why must the point of tangency between the indifference curve and the price line be the point of equilibrium?
8+2=10

নিৰপেক্ষ ৰেখা বিশ্লেষণৰ জৰিয়তে উপভোক্তা এজনে কেনেকৈ ভাৰসাম্য অৱস্থাত উপনীত হয় পৰীক্ষা কৰা।
নিৰপেক্ষ ৰেখা আৰু মূল্য ৰেখাৰ মাজৰ স্পৰ্শক বিন্দুটোৱেই কেৱল কিয় ভাৰসাম্য বিন্দু হয়?

- (b) Using the isoquant and isocost lines, how does a producer select the least cost combination of inputs? Discuss.

অন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যত তুলনাত্মক সুবিধা তত্ত্ব বিষয়ে
সমালোচনাত্মক ভাবে আলোচনা কৰা।

(e) Critically discuss the theory of comparative advantage in international trade.

কেণ্টনৰ প্ৰভাৱ প্ৰশ্নঃ?
কৰা। সুন্দৰ বাৰৰ পৰিৱৰ্তনে ভাৰতীয় আয়তনৰ ওপৰত
সুন্দৰ বাৰৰ অৱলম্বিত কৰি কেণ্টনৰ আয় আৰু আৰ্থিক
level of income ?
 $7+3=10$

(d) Discuss the Keynesian income determination model incorporating the rate of interest. How do changes in the rate of interest affect the equilibrium level of income ?

আলোচনা কৰা।
ভাৰতীয় অৰ্থনীতি কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয় সেই বিষয়ে
প্ৰকটচিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি অৰ্থনীতিৰ ইয়াৰ আৰু দীৰ্ঘায়ু
monopoly market.
 $5+5=10$

(c) Discuss the determination of short run and long run equilibrium under a

আলোচনা কৰা।
সুখ উৎপাদন ৰেখা আৰু সমবায় ৰেখা ব্যৱহাৰ কৰি
উৎপাদনকাৰী এজনে আটাইতকৈ কৰা ব্যয়ৰ উৎপাদনৰ
উৎপাদনৰ সংশ্লিষ্ট কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে?

